

**Národná asociácia horských vodcov
Slovenskej republiky**

Nariadenie Technickej komisie NAHVS o vykonávaní ašpirantskej praxi na území SR

**Vnútna smernica NAHVS
Technická komisia NAHVS**

Dátum:

28.09.2020

1. úprava 10.12.2024

Vypracoval: Michal Gerčák, predseda TK NAHVS

Nariadenie TK NAHVSR o vykonávaní ašpirantskej praxe na území SR je v súlade s:

- §2d Zákona 544/2002 Z.z. o Horskej záchrannej službe,
- Vyhláškou MV č. 570/2007 Z.z.,
- [IFMGA platformou](#), prijatou 27. novembra 2018 na Valnom zhromaždení UIAGM v Schrunsí (str. 12).

Podľa §2d Zákona 544/2002 Z.z. o Horskej záchrannej službe môže vykonávať horskú vodcovskú činnosť na území SR fyzická osoba, ktorá má platné osvedčenie o odbornej spôsobilosti na výkon horskej vodcovskej činnosti vydané asociáciou.

Výkon ašpirantskej praxe je súčasťou osobitnej odbornej prípravy podľa Vzdelávacieho projektu NAHVSR a Vyhlášky MV č. 570/2007 Z.z., na získanie odbornej spôsobilosti na výkon horskej vodcovskej činnosti. Ašpirantská prax nie je výkon horskej vodcovskej činnosti.

Počas výkonu ašpirantskej praxe je ašpirant pod dohľadom supervízora. Supervízor je horský vodca UIAGM s platným osvedčením na výkon horskej vodcovskej činnosti min. v dĺžke 5 rokov, má rozsiahle skúsenosti a schopnosti vo výkone vodcovskej činnosti a vedenia výcviku v disciplínach alpinizmu. Ašpirant je pri výkone ašpirantskej praxe pod neustálym priamym dohľadom supervízora, to znamená, že supervízor a ašpirant majú neustály vizuálny a verbálny kontakt medzi sebou.

Počas dohľadu je jeden supervízor zodpovedný iba za jedného ašpiranta súčasne.

Ašpirant vedie záznam z každej uskutočnenej túry počas ašpirantskej praxe, ktorý po ukončení podpisuje supervízor.

Ašpirantská prax mimo Slovenskej republiky musí byť oznámená a odsúhlasená NAHVSR a príslušnou organizáciou v danej krajine.

Zoznam supervízorov zostavuje TK NAHVSR.

Kurzy	Počet osôb na jedného ašpiranta
Kurz lezenia na umelej stene	3 osôb
Kurz lezenia na skalkách	2 osoby
Kurz horolezectva	1 osoba
Kurz lezenia na ľade	1 osoba
Kurz lavínový bez lyží do S1	5 osôb
Kurz lavínový s použitím lyží do S3	3 osôb
Kurz skialpinizmu do S3	3 osôb
Kurz skialpinizmu ľadovcový terén	3 osôb

Vodenie klientov	Horolezecké a klasické vrcholové túry
Vedenie v chodeckom teréne	5 osôb
Vedenie v čisto skalnom teréne bez snehu a ľadu od stupňa I UIAA	2 osoby
Vedenie v čisto skalnom teréne bez snehu a ľadu od stupňa II+ UIAA	1 osoba
Vedenie v kombinovanom teréne (sneh, skala, zaľadnená skala) od stupňa I UIAA	2 osoby
Vedenie v kombinovanom teréne (sneh, skala, zaľadnená skala) od stupňa II+ UIAA	1 osoba
Vedenie na ľade, zľadovatenom snehu a zamrznutom firne od 30 stupňov	1 osoba

Lyžiarske, skialpinistické a freeride túry	Počet osôb
Lyžiarska túra ¹ v neľadovcovom teréne S1, S2/F	4 osoby
Skialpinistické túry ² S1 - S3/F, PD	4 osoby
Skialpinistické túry ² S4/AD	1 osoby
Skialpinistické túry ² v ľadovcovom teréne**	4 osoby
Freeride túry ³ S3 - S4	4 osoby
Freeride túry ³ S5 a viac	1 osoba

DEFINÍCIE A PRÍLOHY

¹Lyžiarska túra

Túra na lyžiach bez použitia horolezeckého výstroja (mačky, čakan, lano).

²Skialpinistická túra

Túra z väčšej časti na lyžiach s predpokladom použitia horolezeckého výstroja (mačky, čakan, lano).

³Freeride túra

Lyžovanie vo voľnom teréne mimo upravených svahov a zjazdoviek. Väčšinou v blízkosti dopravných zariadení. Zahájenie lyžovania vo vzdialenosti do 30 min. od miesta s možnosťou využiť dopravné zariadenie.

Príloha č. 2 ku Vnútornej smernici NAHVSR, ktorá určuje pravidlá pre “Tatranskú Haute Route”.

Maximálny počet klientov 6 osôb na jedného horského vodcu za týchto podmienok:

- lyžované úseky sú väčšinou v obtiažnosti S3 podľa Traynardovej stupnice pri štandardných podmienkach.
- krátke úseky S4 podľa Traynardovej stupnice je potrebné zabezpečiť fixným lanom pre výstup, resp. zostup po lane.
- skupina musí byť vybavená výstroj pre bezpečný výstup a zostup po lane.
- vodca musí mať pri vedení skupiny väčšej ako 2 osoby počas prechodu sediel s úsekmi S4 k dispozícii minimálne 60 m lano použiteľné ako fixné.
- používanie haršajzní je limitované hornou hranicou do S2 (25°). Za podmienky kedy je už potrebné ich používať, je pri strmších svahoch nevyhnuté použiť horolezecký výstroj (mačky, čakan).

Dĺžky a obtiažnosti zjazdov klasického skialpinistického prechodu sediel Vysokých Tatier								
Miesto	Nad. výška	na západ			na východ			
Soliskové sedlo	2100	200m			350 m			
		30° - 35°			35°			
		S3/E1-2	S2		S3/E1-2	S2		
Sedlo nad Širokým žľabom	2150	400 m			150 m	200 m	200 m	
		35°			35°	25° - 30°	40° - 50°	
		S3/E1-2	S2		S3/E1-2	S2	S3/E1	S2
Východná železná brána	2250	250 m			100 m	200 m	100 m	150 m
		30° - 40°			40° - 50°	30°	40° - 45°	30°
		S3/E1	S2		S4/E2	S3/E2	S4/E2	S3/E1
Prielom	2290	100 m	150 m		150 m			
		40° - 50°	30° - 35°		35°			
		S4/E2	S3/E1	S2	S3/E1-2	S2		
Priečne sedlo	2352	150 m			50 m	350 m		
		30° - 35°			45° - 50°	30° - 35°		
		S3/E1	S2		S4/E2	S3/E1-2	S2	
Baranie sedlo	2389	100 m			100 m	550 m	100 m	
		35°			40° - 45°	30° - 35°	30° - 35°	
		S3/E1-2	S2		S4/E2	S3/E1-2	S4/E1-2	S2

Príloha č. 3 ku Vnútornej smernici NAHVSR, ktorá definuje použitá skialpinistické klasifikačné stupnice.

Skialpinistické stupnice udávajú stupeň obtiažnosti túry alebo zjazdu pri zadefinovaných štandardných podmienkach - ideálny sneh, dobré počasie a viditeľnosť, slabý vietor, vhodná teplota pre daný typ svahu, dobrá psychická a fyzická kondícia, dobrý výstroj, malý ruksak.

1. Traynard stupnica (bodová klasifikácia)

Je to prehľadná, jednoduchá stupnica s len 7 stupňami, ktoré dávajú lyžiarovi dobrý prehľad o náročnosti zjazdu. Je to jediná klasifikácia konkrétneho najťažšieho miesta zjazdu:

S1 : ľahký terén. Nie je potrebné ovládať špeciálne lyžiarske techniky. Ide napríklad o údolné terény vedúce lesom.

S2 : široké svahy, nízka strmota (25°), potrebná je technika ovládania lyže v šmyku a schopnosť točiť v snehu každej kvality.

S3 : Strmota do 35° (ekvivalent ciernych zjazdoviek). Lyžiar musí byť schopný točiť v každom type snehu. Veľké svahy s nízkou expozíciou. potrebná schopnosť kontrolovať lyže v oblúku. S4 : Strmota do 45° pri nízkej expozícii; alebo od 30° do 40° pri vysokej expozícii alebo ak sú tam úzke pasáže. potrebná veľmi dobrá lyžiarska technika. Veľké svahy s rastúcou expozíciou, alebo kuloáre so zúženým terénom.

S5 : svahy od 45° do 50° alebo aj strmšie ak je expozícia nižšia. možné už od 40° pri vysokej expozícii. Potrebná perfektná technika lyžovania. Strmé steny a kuloáre.

S6 : strmota okolo 50° pri veľkej expozícii. cez 55° ak je nízka expozícia a krátke úseky strmej časti. Svahy s vysokou expozíciou.

S7 : Strmota v častiach 60° alebo viac, alebo svah obsahujúci skoky cez terénne prekážky vo veľmi strmom a exponovanom teréne.

2. Hodnotenie expozície podľa VOLO stupnice - Toponeige

E1	Nie sú tam veľké prekážky, expozícia nie je väčšia ako samotný svah, bez skalných prahov a stien. Toto platí na svahy 25° rovnako ako na 55° sklon 300 m svahu. V praxi však pád na 55° svahu bude mať rovnaké následky ako pád na 30° svahu pri E3 - zranenia, smrť.
E2	Svahy môžu obsahovať prekážky - skalné prahy, cez ktoré môže lyžiar eventuálne spadnúť, ale nemusí. Pri tejto expozícii je však riziko nárazu na malé prekážky (vyčnievajúce skaly). Patria sem napr. dostatočne široké zakrivené kuloáre tvaru „S“, kde riziko nárazu je minimálne.
E3	Veľké riziko pádu cez skalný prah, náraz na skaly však nie je istý na 100%. Patria sem kuloáre tvaru „S“ s vysokou pravdepodobnosťou nárazu do skál pri páde. Riziko poranenia je dosť vysoké.
E4	Vysoké steny s niekoľkými skokmi alebo miesta s vysokou pravdepodobnosťou zranenia pri páde. Náraz do skál v prípade pádu je takmer zaručený a smrteľné zranenia sú isté.

Stupeň	Terén: výstup a zjazd	Expozícia	Profil terénu: zjazd	Strmost'
Facile F (ľahká)	Bežné, kopcovité terény, bez prekážok	Nie nebezpečné pri nekontrolovateľnom páde	bez úzkych miest	pod 28°
Peu Difficile PD (málo ťažké)	Obyčajné otvorené svahy s krátkymi strmšími miestami, rýchle zatočenie môže byť potrebné, aby si sa vyhol prekážke	krátke strmšie úseky s miernymi prekážkami	úzke miesta sú krátke a nie strmé	okolo 30°
Assez Difficile AD (dosť ťažké)	Krátke strmšie úseky ktorým sa nedá vyhnúť, prekážky v mierne strmých terénoch, potrebná rýchla reakcia	Dlhšie zjazdové úseky so strmými stupňami. Nebezpečenstvo úrazu pri poklznutí	Úzke miesta sú krátke a strmé, rýchle obraty sú nevyhnutné	okolo 35°
Difficile D (ťažké)	Strmé svahy, mnoho prekážok vyžadujúcich dobré lyžiarske schopnosti	Dlhé zjazdové úseky, čiastočne medzi blokmi skál, úlomkami skál a stromami (nebezpečenstvo smrteľného úrazu v prípade zľadovateného snehu)	Dlhé a strmé úzke úseky. Krátke, rýchle obraty sú stále možné Dlhé a veľmi strmé kuloáre. Často je nevyhnutné otáčanie skokom a klzanie bokom Dlhé a veľmi strmé kuloáre. Je nevyhnutné otáčanie skokom a klzanie bokom Možné zlanovanie nevyhnutné cez skalné prahy	okolo 40°
Tres Difficile TD (veľmi ťažké)	Všeobecne veľmi strmé terény, často s bralnatými úsekmi, mnoho prekážok	Zjazdové úseky so strmými stupňami a bralami (smrteľne nebezpečné)	Dlhé a veľmi strmé kuloáre. Často je nevyhnutné otáčanie skokom a klzanie bokom	okolo 45°
Extremet Difficile ED (extrémne ťažké)	Extrémne strmé svahy a kuloáre, bez bezpečného miesta na zastavenie	Extrémne exponované	Dlhé a veľmi strmé kuloáre. Je nevyhnutné otáčanie skokom a klzanie bokom	okolo 50°
Abominable ABO (ukrutné)	Extrémne strmé steny a kuloáre, len pre expertov		Možné zlaňovanie nevyhnutné cez skalné prahy	55° a viac

4. Porovnávacia tabuľka niektorých skialpinistických stupníc

Alpská	Traynard	Toponeige	Slovinsko
F-	S1/S2	1.1	I
F-		1.2	
F+		1.3	
PD-	S3	2.1	II
PD		2.2	
PD+		2.3	
AD-	S4	3.1	III
AD		3.2	
AD+		3.3	
D-	S5	4.1	IV
D		4.2	
D+		4.3	
TD-	S6	5.1	V
TD		5.2	
TD+		5.3	
ED-	S7	5.4	VI
ED		5.5	VII
ED+		5.6	